

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny
(929)

200. posiedzenie
Komisji Ustawodawczej
w dniu 26 maja 2009 r.

VII kadencja

Porządek obrad:

1. Podsumowanie dotychczasowej działalności komisji.
2. Rozpatrzenie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 marca 2009 r. dotyczącego ustawy o finansowym wsparciu rodzin w nabywaniu własnego mieszkania (sygnatura akt K 53/07).

(Początek posiedzenia o godzinie 15 minut 10)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Piotr Zientarski)

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Otwieram dwusetne posiedzenie Komisji Ustawodawczej.

Bardzo serdecznie witam pana marszałka, panią minister – szefa Kancelarii Senatu, a także szczególnie gorąco witam poprzedniego przewodniczącego Komisji Ustawodawczej.

Niestety, regulamin nie pozwala na uczestniczenie w pracy naszej komisji, ale dzisiaj pan przewodniczący przybył na posiedzenie. Chcę powiedzieć, Panie Przewodniczący, że staramy się kontynuować tę drogę, którą pan wytyczył.

(Wypowiedź poza mikrofonem) (Wesołość na sali)

Bardzo się cieszę, że jesteśmy tu razem. Frekwencja jest stuprocentowa podczas naszego dzisiejszego posiedzenia, podobnie jak w czasie poprzedniego.

Teraz proszę o zabranie głosu pana marszałka.

Bardzo proszę.

Marszałek Senatu Bogdan Borusewicz:

Panie Przewodniczący! Pani Senator! Szanowni Senatorowie Członkowie Komisji Ustawodawczej!

Chciałbym wam podziękować za ciężką pracę. A jest to praca nie tylko ciężka, ale i efektywna, ponieważ dzięki wam Senat tej kadencji zaznaczył się jako izba, która realizuje wyroki Trybunału Konstytucyjnego, czyli jest aktywna w przestrzeni, co do której, jeśli chodzi o realizację wyroków Trybunału Konstytucyjnego, było wiele zastrzeżeń, słusznych zastrzeżeń, gdyż wiele wyroków Trybunału Konstytucyjnego czekało na realizację.

Co prawda wyroki, którymi zajmuje się Senat, nie dotyczą spraw, które pociągają za sobą obciążenia finansów publicznych, budżetu – uważam bowiem, że tego typu projekty realizacji orzeczeń powinny wychodzić ze strony rządu – niemniej jednak wypełnialiśmy lukę w realizacji orzeczeń, co jest dostrzegane. Dostrzega to nie tylko Trybunał Konstytucyjny, ale także Sejm. Co chwilę słyszę wypowiedzi posłów: jak to dobrze, że Senat realizuje te wyroki. Dobrze byłoby, żeby również Sejm występował z takimi inicjatywami. Weszliśmy w przestrzeń, która była przestrzenią otwartą, w dużej mierze niezagospodarowaną. A jednocześnie niewątpliwie istniała duża potrzeba, aby tę przestrzeń zagospodarować.

Dwieście posiedzeń komisji to jest naprawdę dużo. To jest wynik waszej pracy. Dzięki waszej pracy Senat może się pochwalić tym, o czym mówiłem. Dostrzega to

---

także opinia publiczna. I kiedy jest dyskusja o tym, jaki jest cel istnienia Senatu, czy Senat jest potrzebny, ten aspekt jest poruszany. Dobrze, że po zmianie przewodniczącego nowy przewodniczący utrzymuje tempo. Dziękuję za to nowemu przewodniczącemu. Dziękuję także poprzedniemu przewodniczącemu, który przeszedł do innej pracy, ale nie zapomina o komisji. Rozumiem, że wspiera tę pracę i na pewno ją docenia, będąc wiceministrem w Ministerstwie Sprawiedliwości.

Do Komisji Ustawodawczej trafiają również wszystkie uchwały Senatu. Mam nieco krytyczny stosunek – oczywiście nie do komisji – do projektów uchwał, z którymi występują senatorzy. Bardzo często uchwały są niedopracowane i od strony merytorycznej, i od strony językowej. Na szczęście komisja je poprawia i jest to poprawianie, które zmierza, bez wyjątków, w dobrym kierunku. Oczywiście nie zawsze komisja ma czas, bo pozostajemy też pod presją grup uchwałodawczych, jednak bez pracy komisji te uchwały wyglądałyby znacznie gorzej.

A zatem dziękuję wam wszystkim. Chcę jeszcze raz powiedzieć, że wasza praca jest doceniana nie tylko w Senacie, ale także w Sejmie i w Trybunale Konstytucyjnym. Wysoka jest także ocena opinii publicznej. I w związku z tym doceniany jest też Senat w wyniku waszej pracy.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Dziękujemy bardzo Panu Marszałkowi za tak miłe słowa i za wysoką ocenę. Teraz zrobimy pamiątkowe zdjęcie, a następnie przystąpimy do dyskusji.

(Przerwa w obradach)

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Zanim przystąpimy do części roboczej posiedzenia, będziemy jeszcze kontynuowali część oficjalną.

Chciałbym ze swojej strony bardzo serdecznie podziękować wszystkim członkom komisji. Muszę powiedzieć, że trwają prace nad skonkretyzowaniem – nie chcę powiedzieć: poszerzeniem – zakresu rzeczowego komisji. W szczególności chodzi o to, żeby wyraźnie sformułować, i taka propozycja już została rozpatrzona przez komisję regulaminową, został przygotowany projekt, że nasza komisja zajmuje się też innymi sprawami poza kwestiami ustrojowymi, ustrojowo-konstytucyjnymi oraz związanymi z ustrojem organów ochrony prawnej i wyrokami Trybunału Konstytucyjnego.

Przypomnę, że rozpatrzyliśmy do dnia dzisiejszego, podczas tych dwustu posiedzeń, głównie za sprawą naszego znakomitego przewodniczącego, pana ministra, sto szesnaście wyroków Trybunału Konstytucyjnego. To jest konkretna i dająca się zauważyć liczba. Tak jak powiedział pan marszałek, możemy być z tego dumni. Komisja, co wynika chociażby z zakresu rzeczowego, nie unika pracy, wprost przeciwnie, nie chce być z boku, jeśli chodzi o najważniejsze kwestie ustrojowe. To nie szkodzi, że pewien zakres rzeczowy styka się z zakresem pracy Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji, tym bardziej że dwaj bardzo aktywni członkowie naszej komisji są jednocześnie członkami Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji. A zatem dziękuję wszystkim.

Zauważyłem, że tak jakoś zupełnie przypadkowo prawnicy i nieprawnicy komisji usiedli dzisiaj naprzeciwko siebie.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak, tak, mówię o senatorach. Chcę jednak powiedzieć, że wszyscy są twórczo wykorzystywani i bardzo się cieszę, że komisja wzmocniła się liczbowo, ale też i jakościowo. Doszedł do nas pan senator Gogacz, jest w komisji pan senator Piesiewicz. Pracy jest dużo, a państwo macie doświadczenie prawnicze. Jeśli chodzi o członków komisji – formalnie nieprawników, to, jak sami państwo widzicie, bezrobotni nie jesteście i zapewniam, że nie będziecie. Będziecie wykorzystywani, podobnie jak pozostali członkowie komisji prawnicy. To tyle.

Bardzo proszę, Panie Profesorze.

Senator Leon Kieres:

Cenię bardzo wysoko kompetencje pana przewodniczącego. I chciałbym jako ten, który wykłada i na kierunku prawo, i na kierunku administracja, powiedzieć, że pani senator Grażyna Sztark też jest prawnikiem.

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Moja żona jest administratywistką, tak jak koleżanka, i nie zaliczam jej do prawników. *(Wesołość na sali)*

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Chcę powiedzieć, że traktuję wszystkich równo.

Proszę o zabranie głosu kolegę przewodniczącego, pana ministra.

Jeszcze kontynuujemy punkt uroczysty, a za chwilę przejdziemy do następnej części.

Proszę bardzo.

Senator Krzysztof Kwiatkowski:

Chciałbym bardzo gorąco podziękować panu przewodniczącemu, pani i panom senatorom członkom komisji za zaproszenie na to okrągłe posiedzenie komisji. Chcę podziękować tym bardziej, że naprawdę było mi wyjątkowo miło słyszeć niezwykle ciepłe wyrazy szacunku i uznania dla pracy Komisji Ustawodawczej, kiedy przedstawiane było w tym roku doroczne sprawozdanie prezesa Trybunału Konstytucyjnego, szczególnie że pamiętałem wystąpienie prezesa, które miało miejsce rok wcześniej, w którym padły słowa, do których absolutnie były podstawy, dotyczące tego, że wyroki Trybunału Konstytucyjnego w dużej części nie są realizowane i że podmioty, które powinny przejawiać w tym zakresie inicjatywę ustawodawczą, robią to w sposób niewspółmierny do potrzeb. W tym roku ocena prezesa Trybunału Konstytucyjnego była zgoła inna. To najlepiej podsumowuje państwa pracę, pracę członków komisji.

Nie zdradzę tajemnicy, i mogę o tym powiedzieć, że kiedy rozmawiałem z panem premierem Donaldem Tuskiem, poruszając się na tej granicy między pracą w Komisji Ustawodawczej a pracą w rządzie, pan premier uczciwie mi powiedział, jak zwykle uczciwie powiedział, o tym, że istotnym elementem, ze względu na który

przedstawiona mi została propozycja pracy w Ministerstwie Sprawiedliwości, był właśnie efekt naszej wspólnej pracy w Komisji Ustawodawczej.

Na koniec jeszcze jedna kwestia. Muszę państwu powiedzieć, że miałem duże wątpliwości, kiedy podejmowałem decyzję o przyjęciu propozycji pracy w rządzie, właśnie z tego względu, że miałem poczucie, iż wspólnie z senatorami udało nam się bardzo wiele zrobić w Komisji Ustawodawczej. To jest czysto ludzkie, że niezwykle trudno jest rozstać się z tym, z czym czujemy się emocjonalnie bardzo związani w najlepszym tego słowa znaczeniu. Zawsze mamy obawy – przepraszam, to jest taki naturalny egocentryzm – czy to, że skądś odchodzimy, z jakiejś części działalności, nie odbije się w sposób inny, niż byśmy planowali, na pracy tego ciała. Otóż jestem przekonany, że komisja pracuje tylko lepiej.

Kiedy biorę pod uwagę dane statystyczne, a więc dwusetne już posiedzenie komisji i kolejne rozpatrzone wyroki Trybunału Konstytucyjnego, i gdy słyszę wypowiedzi naszych legislatorów w Ministerstwie Sprawiedliwości, którzy, gdy pytam na przykład czasami, czy przygotowujemy projekt w zakresie realizacji jakiegoś wyroku Trybunału Konstytucyjnego, stwierdzają, że w zasadzie nie ma takiej potrzeby, bo zapewne za chwilę będzie inicjatywa senackiej Komisji Ustawodawczej w tym zakresie, to jest to najlepsze podsumowanie państwa pracy. I za te wszystkie miesiące pracy w komisji, które są już za mną, bardzo gorąco dziękuję. A za te wszystkie miesiące, które przede mną w kontekście współpracy z punktu widzenia Ministerstwa Sprawiedliwości, dziękuję akonto. Dziękuję ogromnie państwu i nie będę już przeszkadzał w części roboczej.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Bardzo dziękujemy panu przewodniczącemu, panu ministrowi, i liczymy na dalszą współpracę.

Senator Krzysztof Kwiatkowski:

Przepraszam, może jeszcze powiem o jednej sprawie.

(Brak nagrania)

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Dziękujemy bardzo.

Właśnie chodzi o współpracę. Jesteśmy pewni, że nasz kolega, minister, sekretarz stanu, jest naszym orędownikiem i gwarantem dobrej współpracy z Ministerstwem Sprawiedliwości. Bardzo dziękuję. Dziękujemy bardzo.

Przechodzimy do części roboczej.

Przystępujemy do punktu drugiego naszego posiedzenia, a mianowicie do rozpatrzenia wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 marca 2009 r. dotyczącego ustawy z dnia 8 września 2006 r. o finansowym wsparciu rodzin w nabywaniu własnego mieszkania; sygnatura akt K 53/07.

Bardzo proszę o przedstawienie wyroku przedstawiciela Biura Legislacyjnego w Kancelarii Senatu, pana Marka Jarentowskiego.

**Ekspert do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Marek Jarentowski:**

Dziękuję bardzo.

W wyroku z dnia 24 marca 2009 r.; sygnatura akt K 53/07, Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności art. 15 ustawy o finansowym wsparciu rodzin w nabywaniu własnego mieszkania z art. 118 ust. 1 i art. 119 ust. 1 i 2 konstytucji. Wyrok ten dotyczył sprawy proceduralnej, mianowicie wykroczenia poprawki zgłoszonej w postępowaniu ustawodawczym w Sejmie poza zakres przedmiotowy projektu ustawy, który został przedłożony w pierwszym czytaniu.

Sprawa miała się w ten sposób, że 22 marca 2006 r. odbyło się w Sejmie pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o finansowym wsparciu rodzin w nabywaniu własnego mieszkania. Celem owego projektu było wprowadzenie możliwości stosowania dopłat do oprocentowania kredytów udzielanych przez banki na cele mieszkaniowe. Sejm skierował ten projekt do dwóch komisji: Komisji Infrastruktury oraz Komisji Rodziny i Praw Kobiet. Komisje te postanowiły przesłać projekt do utworzonej przez siebie podkomisji nadzwyczajnej. Po rozpatrzeniu sprawozdania podkomisji na kolejnym posiedzeniu połączonych komisji, czyli 8 czerwca, jeden z posłów zgłosił dwie poprawki, które dotyczyły spółdzielczych kas oszczędnościowo-rozliczeniowych.

Trzeba przypomnieć – to będzie ważne dla zrozumienia dalszego toku rozumowania Trybunału Konstytucyjnego – iż celem SKOK jest gromadzenie środków pieniężnych wyłącznie swoich członków, udzielanie im pożyczek i kredytów, prowadzenie na ich zlecenie rozliczeń finansowych oraz pośredniczenie przy zawieraniu umów ubezpieczenia. Kasy prowadzą działalność niezarobkowo, inaczej mówiąc, są organizacją ludzi, a nie kapitału, nienastawioną na maksymalizację zysku i zarządzaną na zasadach społecznych. Te szczególne cechy kas oraz ostrożnościowe zasady udzielania kredytów i pożyczek, które zostały wpisane do ustawy o SKOK, są jednocześnie uzasadnieniem wyłączenia kas spod nadzoru bankowego. Do tych ostrożnościowych reguł należą między innymi ograniczenia maksymalnej kumulacji udzielanych kredytów dla jednego członka spółdzielczej kasy, a także ograniczenia łącznej kwoty pożyczek i kredytów udzielanych członkom kasy na cele związane z działalnością gospodarczą. Reguły te mają przekładać się na niskie ryzyko prowadzonej przez kasy działalności bankowej, stąd wyłączenie spod nadzoru bankowego.

Wracając do poprawek, chcę powiedzieć, że spośród poprawek zgłoszonych do projektu ustawy o finansowym wsparciu rodzin w nabywaniu własnego mieszkania pierwsza miała na celu zastąpienie w projekcie ustawy o finansowym wsparciu rodzin określenia „bank” określeniem „instytucja ustawowo upoważniona do udzielania kredytów”, co obejmowało także SKOK.

Druga propozycja dodawała do projektu ustawy nowy art. 15, który nowelizował ustawę z 1995 r. o SKOK. Owa nowelizacja ustawy o SKOK polegała na uchyleniu w niej art. 21 oraz dodaniu w art. 23 dwóch nowych ustępów. Uchylany art. 21 w ustawie o SKOK stanowił, że – ust. 1 – kasa udziela swoim członkom pożyczek i kredytów na okres nie dłuższy niż trzy lata, z zastrzeżeniem ust. 2, oraz że pożyczki i kredyty – ust. 2 – przeznaczone na cele mieszkaniowe mogą być udzielane członkom kasy na okres nie dłuższy niż pięć lat. To są dwie z kilku reguł ostrożnościowych.

Jeśli chodzi natomiast o art. 23, jeden z członków komisji zaproponował dodanie w nim ust. 2 i 3, które przewidywały, że podstawę wpisu w księdze wieczystej hipoteki zabezpieczającej kredyt lub pożyczkę udzieloną przez kasę stanowi oświadczenie właściciela nieruchomości złożone w formie pisemnej z podpisem notarialnie poświadczonym. Ust. 3 jest mniej ważny, tym bardziej że w tym czasie utracił on moc i nie miał nic wspólnego z wyrokiem, więc go pominię.

Przyjęcie tych poprawek oznaczało, że ostatecznie uchwalona ustawa przyznawała możliwość udzielania kredytów preferencyjnych także przez SKOK, lecz przede wszystkim, jeśli chodzi o zakwestionowany art. 15, uchwalona ustawa uchylała art. 21 ustawy o SKOK, zawierający reguły ostrożnościowe, ograniczający okres udzielania przez kasy pożyczek i kredytów do trzech lat, a w przypadku celów mieszkaniowych – do pięciu lat, oraz poprzez dopuszczenie jako podstawy wpisu hipoteki do księgi wieczystej oświadczenia właściciela nieruchomości złożonego w formie pisemnej z podpisem notarialnie poświadczonym wprowadzała odstępstwo od kodeksowej reguły stanowiącej, iż do ustanowienia hipoteki niezbędna jest forma aktu notarialnego, a nie tylko forma pisemna z podpisem notarialnie poświadczonym.

Jeśli chodzi o wzorce konstytucyjne, które zostały przedstawione i zbadane przez Trybunał Konstytucyjny, to trzeba wskazać art. 118 ust. 1, który stanowi, iż inicjatywa ustawodawcza przysługuje posłom, Senatowi, prezydentowi i Radzie Ministrów. Natomiast art. 19 ust. 1 i 2 stanowi, iż Sejm rozpatruje projekt ustawy w trzech czytaniach, a prawo wnoszenia poprawek do projektu ustawy w czasie rozpatrywania go przez Sejm przysługuje wnioskodawcy projektu, posłom i Radzie Ministrów. Najważniejszy jest w tym wypadku art. 119 ust. 1, z którego wynika, iż ustawa powinna być rozpatrywana w trzech czytaniach.

Zasada ta nie powinna być rozumiana czysto formalnie, to znaczy jako wymaganie trzykrotnego rozpatrywania tak samo oznaczonego projektu ustawy. Taka interpretacja byłaby sprzeczna z ratio legis tego przepisu, którym bez wątplenia było dążenie do daleko idącej formalizacji procesu ustawodawczego i wyeliminowanie dawnego systemu dwóch czytań.

Celem, któremu służy zasada trzech czytań, jest możliwie najbardziej dokładne i wnikliwe rozpatrzenie projektu ustawy, a w konsekwencji wyeliminowanie ryzyka niedopracowania lub przypadkowości przyjmowanych w toku prac ustawodawczych rozwiązań. Konstytucyjne rozwiązanie widzieć należy także w kontekście dążenia do zapewnienia większej sprawności działania Sejmu. Zasada trzech czytań oznacza konieczność trzykrotnego rozpatrywania przez Sejm tego samego projektu ustawy w sensie merytorycznym, a nie tylko technicznym.

Przepis art. 15 pkt 1 ustawy, który został zaproponowany, a ostatecznie również uchwalony, uchylił reguły ostrożnościowe wynikające z istoty SKOK, mające zabezpieczać środki gromadzone przez członków SKOK przed ryzykiem utraty, a dotyczące okresów, na jakie kasy mogą udzielać pożyczek i kredytów. Odtąd, od uchwalenia tego przepisu, SKOK mogły udzielać bardziej ryzykownych pożyczek i kredytów długoterminowych. Należy zwrócić uwagę, że uchylenie to dotyczyło nie tylko reguł ostrożnościowych związanych bardziej z istotą SKOK niż z finansowym wsparciem rodzin, lecz także pożyczek i kredytów niezwiązanych z celami mieszkaniowymi, a tego dotyczyła istota ustawy – celów mieszkaniowych.

Art. 15 ust. 2 wprowadzał do ustawy o SKOK wyjątek liberalizujący formę prawną ustanawiania hipoteki zabezpieczającej pożyczki i kredyty udzielane przez

SKOK, niemający również nic wspólnego z uchwalaną ustawą, która wszak dotyczyła zasad stosowania dopłat do oprocentowania kredytów udzielanych na cele mieszkaniowe. A więc doszło do zerwania materialnego związku z projektem tej ustawy. Poprawka naruszyła tożsamość projektu ustawy o finansowym wsparciu rodzin, powodując w konsekwencji, że pierwotny projekt ustawy nie był rozpatrywany w trzech czytaniach, bowiem poprawka stanowiąca istotną zmianę w projekcie ustawy dotycząca – wbrew założeniom – materii innej ustawy, nie była przedłożona Sejmowi w pierwszym czytaniu. Poprawka wprowadzająca formalnie art. 15 do ustawy o finansowym wsparciu rodzin regulowała w rzeczywistości istotne kwestie materii ustawy o SKOK i dlatego stanowiła w rezultacie obejście przepisów konstytucyjnych dotyczących inicjatywy ustawodawczej w sprawie ewentualnych zmian ustawy o spółdzielczych kasach.

Wyrok wywołał skutki prawne z dniem publikacji. Trybunał Konstytucyjny nie zawarł żadnych wskazówek co do treści przyszłych przepisów. Jeśli chodzi o skutki orzeczenia, możemy je rozdzielić na dwie grupy. Pierwsza grupa dotyczy art. 15 pkt 1. Trybunał Konstytucyjny zwrócił uwagę, iż stwierdzenie niekonstytucyjności art. 15 pkt 1 ustawy o finansowym wsparciu rodzin oznacza, iż trybunał uznał za niekonstytucyjne uchylene przez ustawodawcę z powodów proceduralnych art. 21 ustawy o SKOK w brzmieniu przywołanym wyżej. Powoduje to w konsekwencji, że art. 21 staje się ponownie elementem obowiązującego porządku prawnego. Następuje zatem swoiste przywrócenie mocy obowiązującej art. 21 ustawy o spółdzielczych kasach, ponieważ jest to immanentny i nieuchronny skutek uchylene zaskarżonego art. 15 pkt 1 ustawy o finansowym wsparciu rodzin.

Przyjęcie odmiennego poglądu oznaczałoby, że uchylając formalnie art. 15 pkt 1 ustawy o finansowym wsparciu rodzin, który stanowi, że uchyla się art. 21 ustawy o spółdzielczych kasach, Trybunał Konstytucyjny nie uchyliłby pełnej treści zaskarżonego przepisu art. 15 pkt 1. Ten odmienny pogląd, polegający na tym, że skutkiem wyroku nie jest przywrócenie mocy obowiązującej art. 21 ustawy o SKOK, oznaczałoby formalne uchylene przez Trybunał Konstytucyjny art. 15 pkt 1 ustawy, jednakże bez uwzględnienia materialnej konsekwencji takiego uchylene. Oznaczałoby to w rezultacie, że uchylene art. 15 pkt 1 ustawy przez Trybunał Konstytucyjny byłoby niepełne i prowadziłoby do niespójności i niejednoznaczności wyroku, powodując niepewność w sferze stosowania prawa.

W omawianej sprawie szczególna relacja między uchylonym przez Trybunał Konstytucyjny zaskarżonym przepisem ustawy nowelizującej (art. 15 pkt 1) a uchylonymi przez ten przepis przepisami ustawy nowelizowanej (art. 21) powoduje swoiste przywrócenie mocy obowiązującej przepisów ustawy o spółdzielczych kasach, czyli przywrócenie art. 21 ust. 1 i 2. Swoiste, ponieważ Trybunał Konstytucyjny nie orzekł, co pragnie podkreślić, o przywróceniu mocy obowiązującej przepisów, ale ustalił skutki prawne, jakie na mocy art. 190 ust. 1 konstytucji wyrok Trybunału Konstytucyjnego wywołuje w niniejszej sprawie od chwili jego ogłoszenia w dzienniku ustaw.

Trybunał Konstytucyjny zauważył też, że zwykle przepisy zmieniające składają się w istocie z dwóch elementów. Pierwszy przepis uchyla dotychczasową treść przepisów, a drugi wprowadza nową ich treść. Kontrola konstytucyjności dotyczyć może obu tych elementów, obu norm z nich wynikających. Konstytucja nie przewiduje w żadnym z przepisów wyłączenia z zakresu kompetencji kontrolnych Trybunału Konstytucyjnego

go przepisów uchylających, a więc także kasacyjnego elementu przepisów zmieniających. Reguły ostrożnościowe dotyczące SKOK powróciły więc do systemu prawa, stąd ingerencja ustawodawcza jest zbędna.

Jeśli chodzi natomiast o drugą grupę skutków orzeczenia dotyczących art. 15 pkt 2, utrata mocy przez art. 15 pkt 2 ustawy o finansowym wsparciu rodzin oznacza utratę mocy przez dodane przezeń w art. 23 ustawy o SKOK ust. 2 i 3, wprowadzające wyjątek od przepisu kodeksowego regulującego ustanawianie hipoteki. Brak tego wyjątku nie powoduje luki w prawie, stąd jego przywrócenie, choćby zgodnie z procedurą legislacyjną, również wydaje się zbędne. Po prostu powróciliśmy do reguły, iż należy tej czynności dokonywać również w formie aktu notarialnego, a nie tylko w formie pisemnej z podpisem notarialnie poświadczonym. Dziękuję bardzo...

(Przewodniczący Piotr Zientarski: Prosiłbym o konkluzję, Panie Mecenasie.)
Inicjatywa ustawodawcza jest zbędna.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Dziękuję.

Otwieram dyskusję.

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Nie ma zgłoszeń.

A zatem przystępujemy do głosowania.

Ponieważ komisja rozpatrzyła wyrok Trybunału Konstytucyjnego, proponuję, ażebyśmy poinformowali marszałka Senatu o przyczynach niezłożenia wniosku o podjęcie inicjatywy ustawodawczej.

Kto jest za przyjęciem uchwały dotyczącej przedłożenia takiej informacji? (8)

Kto jest przeciwny? (0)

Kto się wstrzymał od głosu? (0)

Dziękuję. Jednomyślnie za.

Przyjęta została uchwała o poinformowaniu pana marszałka Senatu o przyczynach niezłożenia wniosku o podjęcie inicjatywy ustawodawczej.

Informuję, że za dwie minuty, w tej sali, odbędzie się wspólne posiedzenie Komisji Ustawodawczej oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej.

Dziękuję bardzo.

Zamykam posiedzenie Komisji Ustawodawczej.

(Koniec posiedzenia o godzinie 15 minut 43)

Kancelaria Senatu

Opracowanie i publikacja:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii

Nakład: 5 egz.

ISSN 1643-2851